

Wymagania edukacyjne. Klasa 2. Zakres podstawowy. Nowa edycja

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Początki świata nowożytnego					
1. Nowe perspektywy: odrodzenie	Uczeń: - wymienia cechy renesansu; - przedstawia poglądy Niccolo Machiavelliego; - przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika;	Uczeń: - wymienia cechy humanizmu; - przedstawia poglądy Tomasza Morusa; - wymienia cechy literatury renesansu;	Uczeń: - charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu; - charakteryzuje literaturę renesansu; - przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich; - przedstawia proces rozprzestrzeniania się idei renesansu w Europie;	Uczeń: porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu;
2. Sztuka renesansu	Uczeń: wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej;	Uczeń: - rozpoznaje zabytki architektury renesansowej; - wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła;	Uczeń: przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego;	Uczeń: - charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu; - porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w	Uczeń: przedstawia różnice i podobieństwa architektury i malarstwa renesansowego w

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowych twórców renesansu;		charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu;	średniowieczu i renesansie;	różnych regionach Europy;
3. Europejczycy odkrywają daleki świat	Uczeń: - pokazuje na mapie trasy wypraw i obszary odkryte przez Portugalczyków i Hiszpanów; - wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych;	Uczeń: - dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne; - wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie;	Uczeń: - wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne; - wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie;	Uczeń: - ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami; - wyjaśnia, dlaczego Portugalczycy i Hiszpanie jako pierwsi rozpoczęli wyprawy odkrywcze;	Uczeń: - przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków; - przedstawia wybrane kultury prekolumbijskie;
4. Jak odkrycia geograficzne zmieniły Europę i świat	Uczeń: - wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej; - pokazuje na mapie tereny przez nie zajęte; - przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej;	Uczeń: charakteryzuje sposób zajmowania i organizację odkrytych terenów przez Portugalczyków i Hiszpanów;	Uczeń: - porównuje organizację zajmowanych terenów przez Hiszpanów i Portugalczyków i wyjaśnia przyczyny różnic; - wymienia skutki wielkich odkryć	Uczeń: wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej;	Uczeń: - przedstawia rolę traktatu z Tordesillas; - porównuje wyobrażenia

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		- wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy; - wyjaśnia pojęcie rewolucji cen;	geograficznych dla Nowego Świata;	charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków;	Europejczyków o nieznanym ludach w XV w. i współcześnie;
5. Podział zachodniego chrześcijaństwa	Uczeń: - pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich; - przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu; - wymienia postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego;	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny reformacji; - przedstawia organizację kościołów protestanckich: luteranckiego, kalwińskiego; - przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego;	Uczeń: - przedstawia związki pomiędzy przyczyną reformacji religijnej, gospodarczo-społecznymi i politycznymi; - porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luteranckiego i kalwińskiego;	Uczeń: - wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.; - wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach;	Uczeń: porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego;
6. Kościół katolicki wobec wyzwań reformacji	Uczeń: wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego;	Uczeń: wymienia postanowienia soboru trydenckiego;	Uczeń: - dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru; - ocenia, które z nich były reakcją na zarzuty	Uczeń: - przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary; - charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur;	Uczeń: porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego i

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowe formy działalności jezuitów;	- wymienia formy działalności jezuitów; - charakteryzuje działalność Świętej Inkwizycji; - wyjaśnia, co to był <i>Indeks Ksiąg Zakazanych</i>;	- protestantów wobec Kościoła katolickiego; - charakteryzuje szkolnictwo jezuickie;		- wyjaśnia przyczyny różnic; - wyjaśnia, jaki wpływ na inne dziedziny życia miały wyznania protestanckie np. gospodarkę;
II. Rzeczpospolita w XVI stuleciu					
7. Rzeczpospolita i państwa ościenne	Uczeń: - wymienia przyczyny wojny z Zakonem Krzyżackim; - wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hołd pruski); - pokazuje na mapie tereny Inflant i ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji Zakonu Kawalerów Mieczowych;	Uczeń: - wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.; - wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów; - przedstawia konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami;	Uczeń: - pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją; - wymienia przyczyny konfliktu z Rosją; - przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą; - przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem;	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici; - przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu jego realizację; - przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony; - ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów;	Uczeń: przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
8. Demokracja szlachecka. Rzeczpospolita Obojga Narodów	Uczeń: - wymienia uprawnienia sejmu; - wymienia postanowienia unii lubelskiej; - wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego;	Uczeń: - przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce; - wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną; - wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja <i>Nihil novi</i> w procesie kształtowania się demokracji szlacheckiej;	Uczeń: - przedstawia pozycję polityczną szlachty; - przedstawia strukturę i sposób obradowania sejmu; - charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej;	Uczeń: - wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego; - wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej; - wyjaśnia, dlaczego ustrój Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachecką;	Uczeń: przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej;
9. Pierwsi królowie elekcyjni	Uczeń: - wymienia postanowienia artykułów henrykowskich; - przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta; - wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji; - pokazuje na mapie tereny przyłączone do	Uczeń: - przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów; - wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca;	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego; - przedstawia cele polityki zagranicznej	Uczeń: - charakteryzuje elekcję Henryka Walezego; - wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną;	Uczeń: - przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem; - charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego;	- wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją; - pokazuje na mapie wyprawy Stefana Batorego na Rosję;	Stefana Batorego i ocenia ich realizację;		
10. Rzeczpospolita Obojga Narodów – narody i religie	Uczeń: - wymienia przyczyny reformacji w Rzeczypospolitej; - wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej; - wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.; - wymienia najważniejsze postanowienie konfederacji warszawskiej;	Uczeń: - przedstawia strukturę społeczną, etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.; - wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem; - wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej;	Uczeń: - wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm; - wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie;	Uczeń: - przedstawia sytuację demograficzną w Rzeczypospolitej w XVI w.; - wyjaśnia, które wyznania protestanckie cieszyły się popularnością w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej;	Uczeń: uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty;	
11. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów	Uczeń: - pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejony wydobywania surowców i kierunki handlu; - wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczpospolitą; - wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego;	Uczeń: - przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej; - wymienia grupy, kosztem których szlachta zwiększała areał folwarku; - przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej; - przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej;	Uczeń: - wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy; - wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę; - charakteryzuje pozycję miast i mieszczaństwa w Rzeczypospolitej;	Uczeń: - wyjaśnia, które regiony najbardziej korzystały na handlu zbożem; - ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej; - wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę; - porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego szlachta nakładała ograniczenia na mieszczan; - ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
12. Kultura złotego wieku	Uczeń: - wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki; - wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła;	Uczeń: - wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki; - rozpoznaje budowlę renesansowe; - przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka kulturowego i naukowego;	Uczeń: - przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia; - porównuje poglądy na państwo i społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Stanisława Orzechowskiego;	Uczeń: - charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej; - ocenia rolę fundacji Zamościa Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej w epoce odrodzenia;	Uczeń: - przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu; - wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim;
III. Europa w XVII wieku					
13. „Państwo to ja”. Absolutyzm francuski	Uczeń: - wymienia przykładowe kompetencje monarchy; - definiuje pojęcie racja stanu;	Uczeń: - wymienia czynniki, które utrudniały centralizację władzy we Francji; - wyjaśnia, na kim opierał się monarcha wprowadzając absolutyzm;	Uczeń: - wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednolicenia państwa francuskiego; - przedstawia rolę Wersalu;	Uczeń: - przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej; - charakteryzuje znaczenie Wersalu jako	Uczeń: przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				symbolu absolutyzmu francuskiego;	• wyjaśnia, w jaki sposób polityka Jean-Baptiste Colberta przyczyniła się do wzmocnienia Francji;
14. Rewolucja i triumf monarchii parlamentarnej w Anglii	Uczeń: • wymienia przyczyny rewolucji w Anglii; • wymienia skutki chwalebnej rewolucji; • wymienia dokumenty, które ukształtowały ustrój w Anglii na przełomie XVII/XVIII w.; • wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;	Uczeń: • wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej; • wymienia przyczyny chwalebnej rewolucji; • wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; • porównuje uprawnienia monarchy we Francji i w Anglii w końcu XVII w.;	Uczeń: • przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów; • przedstawia rolę Olivera Cromwella po rewolucji angielskiej; • przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;	Uczeń: • przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej; • przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii i wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w.; • przedstawia zasady ustrojowe panujące we Francji i w Anglii w XVII w.;	Uczeń: • wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii król panuje a nie rządzi; • porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejmu polskiego (koniec XVI w.);

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
15. Wojna trzydziestoletnia. Rywalizacja mocarstw w XVII w.	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej; - pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszły na mocy pokoju westfalskiego;	Uczeń: - wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej; - wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej; - wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów;	Uczeń: - wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne; - przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej;	Uczeń: - przedstawia, w jaki sposób wojna dotknęła ludność cywilną; - charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w.;	Uczeń: - wyjaśnia związki pomiędzy przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej; - przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów;
16. Kultura europejska w XVII w.	Uczeń: - definiuje pojęcia racjonalizmu i empiryzmu; - wymienia cechy architektury baroku i przykłady zabytków;	Uczeń: - wymienia cechy sztuki baroku i przykłady zabytków; - rozpoznaje dzieła sztuki barokowej;	Uczeń: - porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w. - przedstawia literaturę i muzykę doby baroku;	Uczeń: - porównuje różne nurty w sztuce baroku; - przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku;	Uczeń: przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła;	wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła;			
IV. Rzeczpospolita w dobie wojen XVII w.					
17. Konflikty Rzeczypospolitej w I poł. XVII w.	Uczeń: - pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.; - pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I poł. XVII w.; - wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;	Uczeń: - pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.; - pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.; - wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;	Uczeń: - charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją; - przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi; - przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;	Uczeń: - ocenia szanse realizacji umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami; - wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na postanowienia rozejmów zawieranych ze Szwecją; - wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny	Uczeń: porównuje działalność dwóch hetmanów: Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.;		Rzeczypospolitej z Turcją;	
18. Kozacy, Moskwa i Rzeczpospolita w II poł. XVII w.	Uczeń: - pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy; - pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II poł. XVII w.;	Uczeń: - wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego; - wymienia przyczyny wojny z Rosją w II poł. XVII w.;	Uczeń: - przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego; - wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków;	Uczeń: - ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację; - ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej;	Uczeń: wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów;
19. Rzeczpospolita i Szwecja: potop	Uczeń: pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew;	Uczeń: charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego;	Uczeń: przedstawia postanowienia układu w Radnot;	Uczeń: ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej biorąc pod uwagę kwestie	Uczeń: porównuje postępowanie wobec Szwedów Janusza Radziwiłła i

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	- wymienia przyczyny potopu szwedzkiego; - wymienia postanowienia pokoju w Oliwie;	wymienia sojuszników polskich w trakcie potopu szwedzkiego;	przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich;	polityczne, gospodarcze i kulturalne; ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych;	Stefana Czarnieckiego; ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo za zdrajcę;
20. Rzeczpospolita i imperium osmańskie. Wiktoria wiedeńska	Uczeń: - pokazuje na mapie obszary zajęte przez Imperium Osmańskie; - pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II poł. XVII w.;	Uczeń: - wymienia przyczyny wojen z Turcją w II poł. XVII w.; - pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II poł. XVII w. (traktat w Buczaczu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach);	Uczeń: - porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie; - przedstawia znaczenie wiktoria wiedeńskiej;	Uczeń: - przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją; - ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa;	Uczeń: daje przykłady przedstawiania wiktoria wiedeńskiej w literaturze i sztuce;
21. Rzeczpospolita w XVII w. – kryzys państwa	Uczeń: wymienia przykładowe skutki gospodarczo-społeczne wojen XVII-	Uczeń: charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii;	Uczeń: przedstawia reakcję szlachty na reformy	Uczeń: wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone	Uczeń: wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wiecznych dla Rzeczypospolitej; wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów;	przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji;	ustrojowe proponowane przez Wazów; - wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej; - wymienia przyczyny zawarcia i postanowienia unii brzeskiej;	przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie; - ocenia, czy w II poł. XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej; - przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami wojen XVII-wiecznych dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski;	wspierać i w jaki sposób projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy;
22. Kultura Rzeczypospolitej w XVII w.	Uczeń: wymienia cechy architektury baroku i podaje przykładowe zabytki z terenu Rzeczypospolitej;	Uczeń: wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykładowe zabytki z terenów Rzeczypospolitej;	Uczeń: przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej;	Uczeń: wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty;	Uczeń: ocenia, na ile <i>Nowe Ateny...</i> księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia cechy sarmatyzmu;	- rozpoznaje budowę barokowe z terenów Rzeczypospolitej; - wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku i przykładowych twórców;	wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz twórców;	wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty;	wykształcenia szlachty polskiej XVII w.;
V. Europa i świat w XVIII w.					
23. Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu	Uczeń: - wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.; - wymienia wynalazki XVIII-wieczne;	Uczeń: - wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.; - wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa; - wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego;	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.; - wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową; - wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w.;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego do przemian gospodarczych na szeroką skalę najwcześniej doszło w Wielkiej Brytanii; - przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.; - przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi;	Uczeń: - ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera przy szukaniu szczepionki; - wyjaśnia kim byli luddyci i jaki był cel ich działania;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
24. Oświecenie w Europie	Uczeń: - wymienia idee oświecenia; - przedstawia poglądy Monteskiusza; - wymienia cechy kultury klasycystycznej;	Uczeń: - wymienia sposoby propagowania idei oświecenia; - przedstawia poglądy Jean Jacques’a Rousseau; - podaje definicję absolutyzmu oświeconego;	Uczeń: - wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia; - porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę; - wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej;	Uczeń: - przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię; - przedstawia rolę <i>Encyklopedii</i>.... i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej; - charakteryzuje absolutyzm oświecony;	Uczeń: - przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia; - przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia;
25. Rosja w XVIII w. – początki mocarstwa	Uczeń: - wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji; - wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję;	Uczeń: - dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne; - przedstawia rolę Petersburga;	Uczeń: - przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji; - wyjaśnia, na czym polegał proces	Uczeń: - charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej; - wyjaśnia, na czym polegała idea Moskwy jako Trzeciego Rzymu;	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy a Katarzyna II – Semiramidą Północy;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji;	• wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I;	europeizacji Rosji podjęty przez Piotra I; • przedstawia przebieg i skutki wojny północnej;	• uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzielnym państwie;	
26. Absolutyzm oświecony w Prusach i Austrii w XVIII w.	Uczeń: • wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii; • pokazuje na mapie obszar Prus w końcu XVIII w.;	Uczeń: • dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia; • wyjaśnia, które reformy w Prusach wzmacniały ich pozycję międzynarodową; • charakteryzuje politykę józefinizmu;	Uczeń: • przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii; • wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej;	Uczeń: • wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.; • wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy;	Uczeń: • porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów; • wyjaśnia, co było przyczyną różnic;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
27. Powstanie Stanów Zjednoczonych	Uczeń: - wymienia przyczyny wojny o niepodległość; - pokazuje na mapie najważniejsze miejsca bitew z udziałem Polaków; - wymienia federalne organy władzy i przykładowe ich kompetencje;	Uczeń: - przedstawia organizację kolonii angielskich w poł. XVIII w.; - przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii; - wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi;	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią; - wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią; - przedstawia realizację idei oświeceniowych w <i>Deklaracji Niepodległości</i>;	Uczeń: - charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi; - przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; - przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych;	Uczeń: prezentuje sylwetki Ojców Założycieli;
28. Naród przeciw królowi. Rewolucja francuska	Uczeń: - wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; - wymienia postanowienia Deklaracji	Uczeń: dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne;	Uczeń: wskazuje przykładowe związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do	Uczeń: wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do	Uczeń: wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	Praw Człowieka i Obywatela; - wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.; - wymienia przyczyny wojny z Austrią; - wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	- przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty; - przedstawia rolę klubów politycznych; - przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki;	wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej; - wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej; - wymienia przykładowe przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790; - przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuantę; - przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją;	wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej; - wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790; - wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; - wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu; - charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
29. Francja republiką	Uczeń: • wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński; • wymienia postanowienia konstytucji dyktatoratu;	Uczeń: • wymienia przyczyny zamachu thermidoriańskiego; • wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów; • charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego; • przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	Uczeń: • przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów; • przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji; • ocenia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	Uczeń: • interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Rzeczpospolita w XVIII wieku					
30. Rzeczpospolita w dobie unii polsko-saskiej	Uczeń: - wymienia postanowienia sejmu niemego; - wymienia przykładowe zmiany w kulturze w epoce saskiej;	Uczeń: - przedstawia przebieg elekcji Augusta II; - przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej;	Uczeń: - przedstawia przykłady ingerowania Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; - porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; - wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia;	Uczeń: - charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II; - przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I poł. XVIII w.;	Uczeń: wyjaśnia, czy w I poł. XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych;
31. Próby reform i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej	Uczeń: - wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach Stanisława Augusta Poniatowskiego; - wymienia prawa kardynalne; - pokazuje na mapie tereny utracone przez	Uczeń: - wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego; - wymienia przyczyny konfederacji barskiej;	Uczeń: przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko;	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej;	Uczeń: - przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparły konfederację barską; - wyjaśnia, dlaczego Francja i

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	Rzeczpospolitą podczas I rozbioru;	• przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych;	• wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • przedstawia skutki konfederacji barskiej;	• przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków; • ocenia, które z państw zaborczych odniosło największe korzyści z rozbioru;	Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji;
32. Kultura doby oświecenia w Rzeczypospolitej	Uczeń: • przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I poł. XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej; • wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców;	Uczeń: • wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych; • wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II poł. XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa Ksiąg Elementarnych;	Uczeń: • charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.; • wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej; • przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w.;	Uczeń: • wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.; • przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej;	Uczeń: • przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej; • przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
33. Sejm Wielki i drugi rozbiór Rzeczypospolitej	Uczeń: - wymienia przykłady działania Rady Nieustającej; - wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów; - wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3-go Maja; - pokazuje na mapie tereny, które utraciła Rzeczpospolita w czasie II rozbioru;	Uczeń: - przedstawia strukturę Rady Nieustającej; - charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego; - wymienia postanowienia konstytucji o miastach i Konstytucji 3-go Maja; - wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego; - wymienia skutki konfederacji targowickiej;	Uczeń: - wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca; - wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na sejmie czteroletnim; - wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie; - wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców;	Uczeń: - przedstawia okoliczności uchwalenia konstytucji o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja; - przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3-go Maja; - przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej; - wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski przystępując do Targowicy;	Uczeń: ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
34. Insurekcja kościuszkowska. Upadek państwa	Uczeń: - wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej; - pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; - pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku trzeciego rozbioru;	Uczeń: - wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej; - wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego; - ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej;	Uczeń: - charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po drugim rozbiorze; - wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerszych kręgów społecznych; - przedstawia okoliczności trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej;	Uczeń: - przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej; - przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego; - przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej;	Uczeń: porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej;
VII. Od epoki napoleońskiej do wojny krymskiej					
35. Kształtowanie się systemu napoleońskiego w Europie	Uczeń: pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen	Uczeń: przedstawia, w jaki sposób Napoleon	Uczeń: charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w	Uczeń: wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonapartego;	Uczeń: wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	napoleońskich i miejsca decydujących bitew; • pokazuje na mapie państwa, które znalazły się w strefie wpływów Francji; • pokazuje na mapie Związek Reński;	wprowadził cesarstwo we Francji; • wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia przykładowe postanowienia Kodeksu Cywilnego;	okresie konsultatu i cesarstwa; • przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii;	• wyjaśnia, jakie były cele i co wpływało na działania Napoleona wobec Wielkiej Brytanii; • ocenia skuteczność blokady kontynentalnej;	okresów kariery Napoleona Bonaparte; • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;
36. Napoleon a sprawa polska	Uczeń: • pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie; • wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego;	Uczeń: • przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich; • przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami;	Uczeń: • wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości; • przedstawia wpływ hasel rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich; • charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków;	Uczeń: • charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości; • wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w	Uczeń: • porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				wojnie z Prusami w latach 1806-1807;	• przedstawia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego;
37. Księstwo Warszawskie	Uczeń: • pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.; • pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią;	Uczeń: • wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego; • wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego;	Uczeń: • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim; • przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim;	Uczeń: • wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią; • ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków;	Uczeń: • wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski; • wyjaśnia pojęcie sum bajorńskich w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie;
38. Upadek Napoleona	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	- wymienia przyczyny wojny z Rosją w 1812 r.; - pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona; - wymienia, co pozostało po epoce napoleońskiej;	- przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.; - przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku; - wyjaśnia, co pozostało po epoce napoleońskiej dla Francji i Europy;	- wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży; - przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona;	- przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy; - porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r.; - ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy;	ocenia Napoleona Bonapartego jako wodza i polityka na tle innych wybitnych wodzów;
39. Kongres wiedeński	Uczeń: - wymienia zasady, zgodnie z którymi podejmowano decyzje na kongresie wiedeńskim; - wymienia państwa, których przedstawiciele odgrywali największą rolę podczas obrad kongresu;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego został zwołany kongres wiedeński; - pokazuje na mapie zmiany terytorialne związane z decyzjami kongresu wiedeńskiego; - wyjaśnia, co to było Świąte Przymierze;	Uczeń: - łączy podejmowane na kongresie wiedeńskim decyzje z zasadami, zgodnie z którymi je podejmowano; - charakteryzuje cele Świątego Przymierza; - porównuje mapę Europy z okresu	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego kongres wiedeński określa się tańczącym kongresem; - porównuje mapy Europy z okresu napoleońskiego oraz po kongresie wiedeńskim i wyjaśnia przyczyny najważniejszych różnic;	Uczeń: na wybranych przykładach przedstawia rolę kobiet na kongresie wiedeńskim;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	wymienia przykładowe decyzje kongresu wiedeńskiego;		napoleońskiego i po kongresie wiedeńskim;	charakteryzuje układ sił w Europie po kongresie wiedeńskim;	
40. Wiek pary i węgla. Rewolucja przemysłowa	Uczeń: - wymienia czynniki, które wpływają na zmiany demograficzne w Europie; - przedstawia warunki życia robotników; - wymienia grupy społeczne, które powstały w wyniku rewolucji przemysłowej;	Uczeń: - definiuje pojęcia: industrializacja, urbanizacja, migracja; - wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce był związany proces industrializacji i urbanizacji; - wyjaśnia, jak zmiany w transporcie wpłynęły na gospodarkę;	Uczeń: - wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce były związane procesy migracyjne w Europie; - charakteryzuje zmiany struktury społecznej związane z rewolucją przemysłową; - wyjaśnia, jak zmiany w transporcie i komunikacji wpłynęły na życie ludzi; - wymienia najważniejsze osiągnięcia nauki w I poł. XIX w.;	Uczeń: - przedstawia rozwój nauki w I poł. XIX w.; - ocenia, które z wynalazków mogły poprawić warunki życia ludności; - wyjaśnia, co wpłynęło na poprawę sytuacji robotników; - wyjaśnia, co spowodowało, że rewolucja przemysłowa miała miejsce najwcześniej w Anglii, a dopiero później	Uczeń: na podstawie materiałów z podręcznika i innych źródeł przedstawia zmiany w krajobrazie Europy Zachodniej, które zaszły w wyniku rewolucji przemysłowej;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				stopniowo na kontynencie;	
41. Główne nurty polityczne w Europie w I poł. XIX w.	Uczeń: - wymienia główne założenia ideologii liberalnej; - wymienia główne założenia ideologii konserwatywnej;	Uczeń: - wymienia główne założenia komunizmu; - przedstawia najważniejsze cechy romantyzmu; - wymienia przykładowych twórców romantyzmu;	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ideologii socjalistycznej; - charakteryzuje socjalizm utopijny;	Uczeń: - przedstawia proces kształtowania się tożsamości narodowej; - porównuje socjalizm utopijny i komunizm; - wskazuje realizację cech romantyzmu w dziełach kultury;	Uczeń: - charakteryzuje działalność liberałów w Europie; - przedstawia zaangażowanie artystów w sprawy społeczne i polityczne w I poł. XIX;
42. Wiosna Ludów w Europie. Wojna krymska	Uczeń: - wymienia najważniejsze przyczyny Wiosny Ludów; - wymienia państwa, w których doszło do wystąpień w czasie Wiosny Ludów;	Uczeń: - wymienia przyczyny Wiosny Ludów we Francji i państwach niemieckich; - przedstawia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1849 r.;	Uczeń: - wymienia przyczyny Wiosny Ludów w monarchii habsburskiej i państwach włoskich; - przedstawia skutki Wiosny Ludów w państwach europejskich; - wyjaśnia, co spowodowało różnice w przyczynach	Uczeń: - wyjaśnia, co ułatwiło monarchom tłumienie wystąpień w okresie Wiosny Ludów; - wyjaśnia, co ułatwiło Ludwikowi Napoleonowi przejęcie pełni władzy we Francji;	Uczeń: wyjaśnia, dlaczego do wystąpień w okresie Wiosny Ludów nie doszło w Anglii i Rosji;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie rejon, gdzie toczyła się wojna krymska; • wymienia skutki wojny krymskiej;	• przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji;	Wiosny Ludów w poszczególnych państwach europejskich; • wymienia przyczyny wojny krymskiej;	• przedstawia znaczenie Wiosny Ludów i wojny krymskiej dla układu sił w Europie w poł. XIX w.;	• wyjaśnia, dlaczego wojnę krymską uznaje się za kres działalności Świętego Przymierza; • przedstawia działalność Florence Nightingale;